



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

Թի 1

Printed in Turkey

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՐԻՍՏՐԲԱՐԱՆԻ

(ԵԶՐԱԿ)

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ա.Ա.Ղ.Ա.ՅԻՆ

ԵՐԵՍՓՈՒՍԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎՈՅ

ՔԱՅՈՒՄ 1874 ԱՄԻՆ

1874-6

ՆԻՍ ԱՌԱՋԻՆ

8 ՄԱՅԻՍ 1874



ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Յ. ՄԻԻԷԻՆՏԻՍԵԱՆ

1874

2012

ՔՆՊԶԱՆՈՒՄ ԺՄՂԱՊ

ԲԱՅՈՒՄ 1874 ՄԲԵ

ՆԻՍՏ Ա.

Յ ՄԱՅԻՍ 1874

ՆԱԽԱԳԱՀ. — Տ. ԹԱԴԷՍՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ (առժամանակեայ կարդեալ)
ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — ԱՂԱՐԷԿԵԱՆ Ս. ԷՖ. (Գ. Ատենապետ)

413-54

Նորընտիր Պատրիարք Ամեն. Տ. Ներսէս Սրբազան Սահմանադրութեան և ըզ յօդուածոյն համաձայն հանդիսաւոր ուխտ կատարելու համար այսօր Երեսօխոսանական ժողովը գումարեցաւ 'ի Մայր եկեղեցին, և ժամը 7 քառորդ անցած ատենը բացուեցաւ առժամանակեայ նախագահութեամբ Կրօնական ժողովոյ Ատենապետ Տ. Թադէոս Եպիսկոպոսի, 'ի ներկայութեան 63 երեսօխոսանաց մեծամասնութեան ժողովոյ, որոց թիւն 'ի վերջէ մինչև 72 ի հասաւ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Նախընթաց ապրիլ ամսոյ 26 ին Երեսօխոսանական ժողովը Պատրիարքական ընտրութեան քուէարկութիւնը կատարելէ ետև, ընտրութեան հանրագիրն ստորագրեց, որն որ անմիջապէս հետևեալ օրը Բ. Գուռն ուղարկուեցաւ. մայիս և ին Կայսերական հաստատութեան հրամանագիրն եկաւ, որ հիմա պիտի կարդացուի:

Նաև Երեսօխոսանական ժողովոյ որոշման համեմատ Պատրիարքական ընտրութեան հանրագրին հետ Սահմանադրութեան արդէն փոփոխուած տրամադրութեանց վաւերացումն ալ Բ. Գրան մատուցուեցաւ, որպէս զի նորընտիր Պատրիարքը կարող ըլլայ նոյն վերաբերնեալ կէտերուն համեմատ իր ուխտը կատարել, այդ վերաբերնեալ մասանց հաճութեան

համար ալ զիր եկած է Բ. Գուռն, որ նոյնպէս պիտի կարդացուի:

Այս միջոցին Բ. Գուռն եկած վերոյշեալ երկու գրութիւնը կարդացուեցան, որոնց պատճէններն ահաւասիկ.

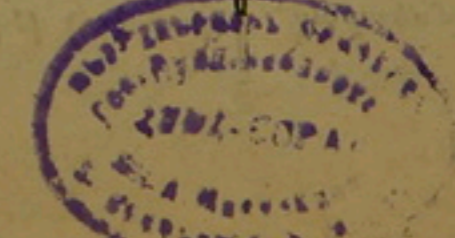
Էրմէնի Պաթրիզիկինէ
Բուժպէթլու Էֆէնտիմ հազրէթլէրի.

Պաթրիզիկ մէ' մուրիյէթի Ասիլանէլէրի հազրէնտա' իրատէյի Մէնիյէի Հազրէթի Փատիշահի միւթեալիդ վէ շէրէֆուտուր պուլբուլուզ օլտուղընըն պէտմնի իլէ, իֆայի թէշէքթիւր զըմնընտա խաքիփայի Հիւմայիւնը ճէնասլը Միւլիւքեանէյէ միւսիւլէրի իրատէի Մէնիյէսի տախի շէրէֆուտուր իյլէտիքտէ' անըն տախի թէպլիդ իտիլէճէկի սիազընտա թէգթէրէի սէնավէրի թէրգիմ գըլընտը Էֆէնտիմ:

1291 րէպիւլ էվվէլ 29
1290 մայիս և

Էրմէնի Պաթրիզիսանէսի մէճլիսի
Բուհանի վէ ճիւմանիսինէ

Պաթրիզիսանէլէրի Նիղամնամէսինին միւհթամը թատիլ օլմասը միւլապէսէսի իլէ Պաթրիզի ճէտիտ թարաֆընտան իֆա օլունաճագ գասէմըն հուսուլի իմքեանի իչիւն շիմտիլթ



2004

Ես նկատելով իմ անարժանութիւնն, անբաւականութիւնն, իմ անձին տկարութիւնը, կանխաւ գրով ազատեալ էի զՁեզ որ զիս ընտրելեաց ցանկէն հանէք, եւ անցեալ օր երբ լսեցի զիս ընտրելնիդ հաստատապէս որոշեցի որ իջնեմ եւ Պատկառելի ժողովոյդ շնորհապարտութիւնս յայտնելէս յետոյ՝ ազատեմ որ հրաժարականս ընդունելու շնորհ ընէք. սակայն Նրեմիոսիան տեսաք չթողին եւ յայտարարեցին թէ յայսպիսի ընդհանուր համակրութեան առջեւ հրաժարիլն, ազգն ոտնակոխ ընել է: Այդ գարնուրիմ այս յայտարարութենէն եւ իմ ներքին համոզմամբս կը պնդեմ թէ բարձր պաշտօն չընդունելով՝ խոնարհագոյն պաշտամանց յանձնառութիւն յայտնելն ազգին դէմ թշնամանք ընել չէ. բայց ի վարդապետութենէս՝ ամէն պաշտօնի եւ աստիճաններուցարդ ազգայնոց ստիպմամբն արժանացած եմ, եւ ընաւ պաշտօնի բարձի հետամուտ չեմ եղած, եթէ կատարելապէս առողջ ատեններս ինձ յանձնուած գործերն ազգը գոհացնելու աստիճան գլուխ հանել չեմ կարողացած՝ որչափ եւս առաւել այժմ այս տկարութեան երկրորդին մէջ. ոչ առ համեստութեան այլ վասն ճշմարտութեան ահա հրապարակաւ կը յայտնեմ որ իմ անձինս վրայ ընաւ համարում չունիմ. չըլլայ որ այս խօսքերս յուսանատութեան յայտարար համարուին, յուսանատութիւնն թէ՛ հոգեւորապէս եւ թէ՛ քաղաքականապէս գիտեմ որ աններելի է, քան զիս բազումք են արժանաւորագոյնք, թերեւս փափագողներ ալ զըտնուին, ընտրեցէք անոնցմէ մին, եւ ես յոժարակամ կը ծառայեմ ազգին ընդ նորա իշխանութեամբ, զի փափաքն ի գործ կը մղէ:

Արդ, ներեցէք ինձ, Տեսաք, որ այս անկեղծ յայտարարութեանս հետ քանի մը խօսք ալ ընեմ այս Պատկառելի ժողովոյն մէջ մի միայն յազգասիրութենէ թերադրեալ, Դուք զով որ ալ ընտրէք Պատրիարք, ես կը վախնամ որ վերջին տարիներու գահակալողներուն վիճակը կունենայ: Պատրիարք ընտրուելէն քանի մը

ամիս յետոյ՝ նախ ժողովուրդին աչքէն եւ սպա աթոռէն կիցնայ, այս յաճախ անկմանց պատճառ պատրիարքներու եւ մի միայն իրենց պակասութիւններն չեն, չեմ ուրանար որ անոնք ալ սխալներ կը գործեն, բայց ես եւ մեզմէ շատերը թերեւս, վնասուելով ուրիշ պատճառներ կը գտնեմք:

Շատեր կըսեն թէ պատրիարքներու անկման պատճառն ազգային Սահմանադրութիւնն է, ասոր չեմ համոզուած, ասկէ 14 տարի առաջ հին պատրիարքներու ունեցած մեծ իշխանութեան չափ սահման դնելու եւ մեր Օսմանեան Առաւելարութենէն վաւերացեալ կամ չընտրեալ առանձնաշնորհութեանց կանոնաւորապէս վայելմանց համար ազգը գեղեցիկ խորհրդով Սահմանադրութիւն մը խմբագրեց, բոլոր հայերը խայտաղիցն ցնծութեամբ եւ օտարք գովեցին զմեզ:

Այդ դովեմ ազգին աշխատութիւնը՝ որոյ վաստակակից իսկ գտնուած եմ, եւ կը հիւանամ այս կանոնաւորութեան մէջ մտնել փափաքելուն վրայ, զոր մինչեւ անգամ շատ համարեցան մեզ այն ատեն, եւ ըսին թէ՛ Հայոց ազգին Սահմանադրութիւն տալն՝ ազգայն ձեռք ծանրապիլն՝ այլ զիւրաքեկ գործի մը տալու կը նմանի, սակայն ազգը միաձայն հաւանութեամբ ընկալաւ զայն, կը յիշեմ որ եկեղեցական պատգամաւորութիւնը՝ որոյ թարգմանն էի՝ օր մը 12 տարի յառաջ՝ ըսաւ թէ՛ ազգը ատանց Սահմանադրութեան չէ կարող կառավարուիլ, Պատրիարքներ ալ եկան եւ ըսին թէ իրենց կողմնացոյցն է Սահմանադրութիւնը, եւ իրաւունք ալ ունէին. ուստի շենք կրնար հիմայ ըսել թէ պատրիարքներու անկման պատճառն ազգային Սահմանադրութիւնն է, այսպէս ըսելով հակասութեան մէջ կ'իջնամք:

Ինչ է ուրեմն պատճառ պատրիարքներու անկման, Ինձ կը թուի թէ առաջին պատճառ՝ ամէն ազգային անհատի իւր իրաւունքներն ու պարտիքն չճանչելն եւ չգործադրելն է: Այսօր ընտրութիւն կըլլայ, թաղ մը 500

ընտրող ունի, 50 կամ աւելի պակաս քուէ կը զրկէ, եւ չորս հարիւր յիսունը անտարբեր ու անմասն կը մնայ, բայց ընտրեալք ըստ օրինի կը վաւերանան: Ի վերջէ կեղեկն դժգոհութիւն կը յայտնեն ընտրելոց դէմ, ընտրեալք ինքզինքնին կը պաշտպանեն կամ կը մաքաւին, ինչպէս ընտրողութեան այսպէս ուրիշ նուիրական իրաւանց եւ պարտեաց մէջ անհոգութիւն եւ անտարբերութիւն եւ իրարու դէմ արհամարհանք ցոյց տալով՝ նոյն հետեան կը ծագին կադ, կռիւ, անհամաձայնութիւն, երկպառակութիւն, եւ ապա ի վերջ ըսնի Սահմանադրութեան վրայ կը ձգուի յանցանքը. Այսպէս պզտիկէն մեծնալով խռովութիւններն կը զայրանան, եւ Պատրիարք եւ ժողովք կիցնան. ուստի ազգին խռովութեան եւ պատրիարքներու անկման պատճառ ազգային Սահմանադրութիւնը չէ, այլ ազգայնոց նոյն Սահմանադրութեանը համաձայն իրենց իրաւունքն եւ պարտիքը չկատարելն է: Մենք ուղեցինք Սահմանադրութիւնը եւ միշտ ըստ այնմ վարուելու աշխատելու եմք, եթէ ներկայ Սահմանադրութեան մէջ անգործադրելի կէտեր գտնուին, մենք Սահմանադրութեան հետ վերաքննելու արտօնութիւնն ալ ունիմք շնորհիւ Օսմանեան Տէրութեան, ուստի Սահմանադրութիւնն ալ վերաքննութիւնն ալ մերն է. ասոնց դէմ պանդախի մենք մեղի դէմ ելնել ըսել է, եւ փոխանակ մեր դժգոհութիւններն յառաջ տանելու, աշխատինք Սահմանադրութիւնը մեր ժողովուրդին կեանքին մէջ մտցնելու եւ խոհեմութեամբ վարուելու Սահմանադրութիւնը չհասկնալով չսիրողներու դէմ, որպէս զի չի խրատչին: Մայրայեկութիւններէ պէտք է զգուշանալ:

Նրկորդ եւ զլսաւոր պատճառ այն է, որ հայոց ազգը կը հաւատայ թէ ներկայ Պատրիարքութիւնն ալ հնոյն յար եւ նմանն է: Եւ 16 տարուան փորձով գիտեմք որ հին պատրիարքութիւնն չէ մնացած, ազգը կակնկալէ Պատրիարքը չկրնար գոհ ընել ազգին փափա-

քը: Այսօր իւր միջնորդութիւնն եւ երաշխաւորութիւնն իսկ յերկրայս կը տատանի, Հայոց ազգը Պատրիարքի իշխանութիւնը սահմանադրած ատեն՝ նոյն իշխանութեան գոյութեան վրայ դողցես չէ մտածեր, զօրաւորին չափ, կանոն, սահման, կապ դրինք զի զօրաւոր էր, իսկ երբ անզօր է, երբ միմիայն անուր մը նացած է գրեթէ առանց ազդեցութեան, եւ ասոր ապացոյց մէկ ազադակաւ կիցնայ Պատրիարք մը, ինչ ընէ Պատրիարքը, թող Սահմանադրապէս ընթանայ, բայց քանի որ Պատրիարքութիւն չէ մնացած ինչ ընէ, ցրցուցէք Պատրիարքութիւնը եւ թող գործէ:

Այս տխուր վիճակին պատճառներն բաց խօսցանէ ուրիշ շատեր ալ կրնան լինիլ, բայց ինչ որ ալ ըլլան թէ՛ Օսմանեան Այսրութեան եւ թէ՛ Ազգին օգուտն ու շահը կը պահանջեն որ պատրիարքութիւնը գոյանայ, կենդանանայ պատշաճապէս, երբ կը տեսնեմք որ Պատմութիւնը Կ. Պօլսոյ Հայ Պատրիարքաց թէ Օսմանեան Տէրութեան եւ թէ Հայոց ազգին մատուցած անհամար ծառայութիւններն անմահացուցած է, գօտեւորելու եմք իւրաքանչիւրս մեր պարտիքը կատարելու՝ այն վստահամոզմամբ թէ Օսմանեան Տէրութեան եւ անոր դարաւոր հպատակ հաւատարիմ Հայոց ազգին ճշմարիտ օգտին համար պիտի աշխատինք: Ուրեմն ի բաց քեցենք մեր սրտերէն այն ամեն բաներն՝ որ խոչընդոտն են գործելու, անմիաբանութիւն, տեղութիւն, անտարբերութիւն, վատութիւն, աննպատակ կուսակցութիւն, քամահանք, խժրժանք, եւայլն: Զօրանանք գործելու համար առանց իրարու գլխու վրայ ճամոկլեան սուր կախելու, զօրութիւնը միութեան մէջն է, եւ միութիւնը պահպանող Քրիստոնէական սէրն է, որ մեր հաւատքին գործնականն է, եւ ով որ կը հաւատայ հոգեով՝ կը սիրէ, այսինքն կը գործէ սրտով, եւ ով որ կը գործէ նաւ միայն իրաւունք ունի յուսալու, միանանք սիրոյ դրօշին ներքեւ: Առանց կուսակցութեան ազգ չկայ. բայց լուսաւորեալ ազգաց մէջ

ազգին բուն օգուան իրենց նպատակ բռնած են, վայրագար վէճերէ հեռի մնալու ենք, կիրքերն ի բաց թողելու ենք, բոլոր եսութիւնները միակ Եսին այսինքն ազգին վրայ միանալու են, սիրոյ շրջանակին մէջ ամեն մարդ մեծ եւ միանգամայն պղտիկ է, վիճարանութիւնք լուսով կը յազին. կիրքերը բոցով, կրքերը բաժանման խրամատներ կը բանան, եւ որչափ աստկանան այնչափ խորին կը պեղեն զանոնք, եւ միութիւնը անհնար կը գործեն: Իրարու դէմ թափած ճիգերնիս ազգին համար թափենք, մոռնանք անցեալն եւ նոր ոգւով կազդուրինք:

Դաստիարակներ մեր մանկունքն եւ ջանանք որ մեր ազգային հին համբաւն անաղարտ մնայ, բարձրացնենք ազգային բարոյականութիւնը, որով միայն կարող կըլլանք Տէրութեան եւ օտարաց համարումն գրաւել: Ըսեր են երբեմն Հայր վաճառական է, բայց ոչ խղճմտանքի, հայերը հինգ հարիւր տարի յառաջ Եւրոպայ բնակող ազգի մը վաճառականութիւն, հաշուեկալութիւն, եւ երկրադորձութիւն սովորեցուցած են, կրթենք մեր զաւակները Աստուածապաշտութեան եւ ուսմանց մէջ, թող խրբատուի այն հայը որ ցոփ է, արբեցող է, ծոյլ է, ընտանեակէր եւ որդեակէր չէ, եւ զրկուի ամեն իրաւունքներէ այն մարդը՝ որ հայ է ու ազգը չսիրեր, զաւակներ ունի եւ զանոնք դպրոց չըրկէր, դպրոց ունի եւ հոգ չտանիր անոր, եկեղեցի ունի եւ անհաւատարիմ է անոր: Ազգին բարիք ընողներուն երախտապարտ գանուինք, որպէս զի բարերարներ ունենանք միշտ, միանանք եղբարք աջ ու ձախը թողունք եւ մեր միութեան բուն կեդրոնին սրտին զիմենք, այսինքն Հայաստանեայց ամենասուրբ Եկեղեցւոյ, մեր մաքուր ծնողին ծոցը համախըմբուինք, մեր Եկեղեցւոյ բարգաւաճանաց կամ մեր յուսոյ խարսխին ամբողջեան համար ամէն ջանք ի գործ դնենք. մեր հոգեւոր եւ մարմնաւոր երջանկութեան կարապետն մեր Եկեղեցին է, մեր հարց առաքինութեանց եւ բարեպաշտութեան մէջ իւրաքանչիւր հայ աշ-

խատինք յառաջ երթալ, մեր եկեղեցականութիւնը բարձրացնենք եւ ազնուացնենք, զի անոնք մերն են եւ ոչ ուրիշին, զանոնք եւ բոլոր ազգին պաշտօնեայններն անուանարկելէ անպատուելէ զգոյշ կենանք, համեստութիւնը մեր կենաց կանոնն լինի, եւ մեր ամէն բանի, մինչեւ իսկ տպագրական ազատութեան մէջ համեստութիւն փայլի: Ինչ կուսակցութեանց որ ծառայենք եկեղեցւոյ կէտին վրայ միանանք, նման իրարմէ հեռացող ճիւղերու, որոց բունը մէկ ծառի վրայ է, ամէնքս ալ եկեղեցւոյ կողմը, միութեան կողմը ըլլանք, ուստի եկեղեցին միութեան մէջ պահենք, բոլոր աթոռներն իրերապատշաճ ներդաշնակութեան մէջ դնենք, մեր ազգական ի խորոց սրտէ այս թող ըլլայ. յաւերժացի միութիւն եկեղեցւոյն Հայաստանեայց, եւ նովաւ միաբանութիւն ազգին:

Ջանանք ազգը ներկայացնող այս Ընդհանուր Ժողովը պատկառելի պահել, յարգենք մեր օգտին համար ընտրած մարդիկներն, զի անոնց պատիւը մերն է, եթէ մենք մեր Կաթողիկոսին, մեր Պատրիարքին, մեր առաջնորդներուն, մեր ժողովներուն պատիւը չպահենք, օտարներէն զնոյն պահանջելու իրաւունքնիս կը կորսնցունեմք, ներքնապէս միութեամբ զօրանանք՝ արտաքուստ պատկառելի եւ հզօր կըլլամք:

Այս միութեամբ կարող եմք մենք զմեզ ղեկավարել:

Թող աշխարհի ազգաց եւ ազանց ահագին նաւատորմին մէջ փոքրիկ նաւակ մը եղած լինի Հայոց ազգը, այնչափ դարերէ ի վեր այս նաւակը որչափ ալեաց յաղթեր եւ ցարդ չէ ընկղմեր Աստուծոյ շնորհիւ եւ մեր հարց իմաստուն ղեկավարութեամբը:

Ընտրեցէք Ձեր ղեկավարը, Ձեր Պատրիարքը, եւ ժողովները, սակայն վստահութիւն ունեցէք վրան, նաւակը փոթորկի հանդիպած ատեն՝ ղեկավարն ձեր վստահութեամբ

ըր զօրանայ, ահագին նաւերու մէջէ պիտի անցնի առանց անոնց զարնուելու, այն ատեն երբ ահագին ալիք կսպառնան եւ շղթայաղերձ հողմունք՝ ի հիւսիսոյ ի հարաւոյ, յարեւելից եւ յարեւմտից երերածուփ կը տատանեն, երբ նաւակին մէջիննելը աղմուկով շփոթով եւ անիշխանական ցոյցերով ղեկավարը կը շփոթեն, ղէկն անոր ձեռքէն կլնայ, եւ նաւակն ամէն դիպց փչած հովերուն կը մատնուի: Ձի թէ ներքին եւ թէ արտաքին դժուարութեանց միանգամայն յաղթել առանց վհատելու գրեթէ անկարելի է, եւ շատերն ձեռնթափ կը լինին, եւ ամէն քիչ շատ մտածող մարդ կը դոյժէ. այս իմ գործս չէ, այլ քու գործք է ո՞վ առնամեծ Աստուած, զի դու միայն զիտես ի չարեաց անակնկալ բարիս հանել, Քու հզօր աջովդ դու առաջնորդէ այս նաւակին, Հայոց ազգին, զոր Հայաստանի սոսկալի ալեկոծութեանց մէջէն խալլսեցիր, եւ Յակոբայ աստղին լուսովը խաւարին անդնդոց եւ տիրութեան գիշերաց մէջ թէեւ վիրալից՝ անխորտակելի պահելով հասցուցիր մինչեւ ցարդ, վառ պահէ այդ Աստուածային լոյսը Հայոց ազգին ամէն առաջնորդներուն՝ այս պատկառելի ժողովոյն, Եկեղեցւոյս Արարատեան Մայր աթոռոյ գահակալ ամենայն Հայոց Հայրապետին եւ բոլոր բարձրաստիճան պաշտօնէից, աթոռակալաց, միաբանութեանց, եկեղեցականաց, ժողովականաց հողւոց մէջ, շնորհէ քու սէրդ առ հասարակ ամէն հայու իրենց արենակից եղբարց համար, եւ ամեն կարգի անձինք սիրովդ յաջողին ամէն տեսակ առաքինութեանց մէջ՝ իւրաքանչիւրն իւր պարտքը մտադիւր կատարելով, որով իրաւունք ստանան ամենեքին բերկրիլ երկրաւոր եւ երկնաւոր երջանկութեան յուսով: Ահա՛ այս են իմ իրձերս, զորս այս առթիւ ներկայացուցի Երեսփոխանական Պատկառելի Ժողովոյդ:

Մոյն ատենարանութենէն ետեւ Արքազան Պատրիարք դառնալով սեղանին դէմ, Սահ-

մանադրութեան 4րդ յօդուածին օրինական ուխտը կարդաց, եւ նորէն երեսփոխանաց դառնալով՝ յաւելցուց.

« Ես ուխտեցի, սակայն ՚ի դիմաց ձեր « ամենուն ուխտեցի. կաղաչեմ, Երեսփոխան « Տեարք, Պատրիարքնիդ փոխեցիք, սրտերնիդ « ալ փոխեցէք. քանի որ միաբանութեամբ « ուխտեցինք, պէտք է որ միաբանութեամբ « գործադրենք Սահմանադրութիւնը: Քրիստոս « աս կըսէ. Խնդրեցէ՛ք շէշարհիս և ճշարտ « Գոթիսն ազատեցէ՛ շէշ: Միշտ ճշմարտութեան « թիւնը փնտռելով ազատութիւն պիտի գրտ « նեմք, եւ օրէնքը պահելով ազատութիւնը « պիտի պահեմք. զի ազատութիւն օրէնքը « սեւ է: Այն օրն՝ որ ձեր միաբանութիւնը « պակսի եւ անհամաձայնութիւնը տիրէ ձեր « մէջ, ես ոչ եւս Պատրիարք եմ: »

Եկեղեցական երեսփոխաններէն Տ. Մամբրէ եպիսկոպոս գոհաբանական մաղթանք մը կարդաց:

Ատենադպիր Երեսփոխան էՖ. ՚ի դիմաց Ժողովոյն հետեւեալ շնորհաւորական ուղերձը կարդաց.

Ամենապատիւ Արքազան Հայր.

Ազգային Ընդհանուր Ժողովը բարեբաղդ կը համարի զինքը Ձեր Սրբազնութեան վրայ ըրած ընտրութիւնը Օգոստոսիսա Սուլթանէն հաստատուած տեսնելով: Աւստի իւր Դիւանը կը փութայ յանուն Երեսփոխանութեան շնորհաւորել Ձեր ընտրութիւնը, միանգամայն շնորհակալ ըլլալ Ձեր Սրբազնութենէն որ Ձեր անձնական տկարութիւնը արհամարհեցիք, ազգային Ընդհանուր Ժողովոյ միակամքուէն յարգեցիք, եւ ընդունեցաք այն ծանր պաշտօնը՝ որուն կոչեց զՁեզ ազգը, համոզուած ըլլալով որ Պօլսոյ Պատրիարքական աթոռոյն արժանաւոր գահակալը կը գտնէ ՚ի Ձեզ:

Շնորհակալ է Ժողովս այն ուխտին համար որ կատարեցիք. հարկ չէ ըսել թէ Երես-

փոխանաց ընդհանրութեան գաղափարին արտայայտութիւնն էր այն . հետեւապէս բոլոր ժողովականք լռելեայն ձայնակցեցան Չերինչպէս նաև անկեղծաբար ընդունեցին Չերխաղաղասիրական հրաւէրը , և Երեսփոխանական ժողովը նկատողութեան առաւ ազգին վիճակին և պիտոյիցը վրայ Չեր Սրբազնութեան ըրած խորհրդածութիւնը :

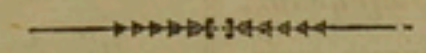
Այժմ ազգին յոյսը Չեր Սրբազնութեան վրայ է . և Երեսփոխանութիւնս ապահով է որ Չեր հանրածանօթ ազգասիրութիւնն ու անձնուիրութիւնն պիտի յաջողի փարատել ազգին մէջէն անտեղի տագնասիւները , ապա-

հովել բոլոր կասկածոտ մտքերը , և մարել վերջապէս անմիաբանութեան ջահերը , ճշմարտութեան ուժովն , որոյ նշանաբանն է Ազգային Սահմանադրութիւնը :

Յետոյ Պատրիարքական փոխանորդ Տ. Յովհաննէս Մկրեան Պատրիարքական գաւազանը (Ասան) բերելով Սրբազան Պատրիարքին յանձնեց , և երեսփոխանք առհասարակ Նորին Սրբազնութեան աջը համբուրելէ ետև մեկնեցան և ժամը 8 1/2 ին ատեանը դոցուեցաւ :

Արեւադիր Արեւապետ

ՏԻԳՐԱՆ ԵՈՒՍՈՒՑԵԱՆ ՍԱՐԳԻՍ ԱՂԱԲԵԿԵԱՆ





Գլխ 2 ՂՈՒՐՈՒՂ

ՍՏՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՍՆՏՈՒԿԻՆ

Կը ծախուի 'ի Դիւ անատան Պատրիարքարանի, և կը գտնուի
ամեն գրաւաճառաց քով և Նկեղեցեաց բանկալները :